

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 8 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarchie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 8 luni 2 fl.
Pentru stărițătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 8 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administratiunea tipografiei arhiepiscopale Sibiu, strada Măcelarilor 47.

Corespondențele sunt a se adresa la
Redacția „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 80.
Episole nefranțate se refuză. — Articulii nepublicați nu se înapoiază.

INSETIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori
15 cr. rândul cu litere garmon — și timbru de 30 cr.
pentru fiecare publicare.

Sibiu, în 6 Novembre.

Suntem nevoiți la acest loc să ne ocupăm tot cu afacerile noastre.

Ni se va ierta dacă nu ne punem în serviciul acelora, cari își închipuesc, că forțele lor sunt mai mari decât în realitate, pentru că nu vom se ignoră legile naturei și a istoriei. Un popor nici odată nu a devenit mare, dacă a fost stăpânit de păcatul ignoranței, și ignoranții am fi și noi, dacă nu am recunoasce, că stălpii poporului român, stejarii cei bătrâni, unul după altul cad înfrânsi de luptele cele grele fără ca succesiunea viitoare se le poată ocupa locul cu demnitate. Poporul materialmente dă înăpoi, pentru că baza educației lui, sufletul și viața lui națională și neglesă în modul cel mai păcătos, și înzădar va veni un timp în care să i se garanteze drepturi prin legi și instituții, pentru că el acele nu le va scăi nici apreția, nici nu se va putea bucura de ele.

Se simă drepti. Pe terenul bisericesc avem cele mai estinse drepturi ce se pot acorda unor cetățeni, și tocmai aceste drepturi sunt de multe ori cuțitul cu care se sinucid multe parohii ba și tracturi protopresbiterale, punându-se în serviciul unor familii, cari dreptul particular îl pun totdeauna mai pe sus de cel general, și în fața căror binele public, amuțesc. Sute de exemplu avem înaintea ochilor și le am văzut petrecându-se fără ca se avem mod de a le pune capăt.

Erorile trecutului ar trebui să ne pună la serioase griji, și ingrijări odată de viitorul nostru, al poporului român, am trebui să căutăm să îndreptăm și de îndreptat, până nu e târziu. O ochire numai în afacerile noastre bisericesc ajunge, ca se constată, cu durere, că în parohii nu se observă cel mai mic semn de viață, fonduri scolare sunt numai acolo, unde le au puș basă bătrâni, ear cei noi onoare escepționilor, în loc să le înmulțească abia sunt harnici să le țină și a le asigura trăinicia. Bisericiile clădite de pe timpul fericitului împărat Iosif al II-lea și de atunci încoace, în mare parte încep să se ruineze, poporul sărăcesc și nu le mai poate repara.

Învățatorul aleargă dela pretorele la judelele regi și să scoată salariul și toate aceste pentru că șeful tractului nu se interesează de soartea lui.

Numai sunt dile cu soare nici dile de sărbătoare pentru popor în unele părți, căci preotul i vorbește numai atunci, când e vorba să-l cheme la lucru de clacă sau să-i dea ferdela ori alte accidente, întocmai ca și colectorul de dare ori alt funcționar în-

sărcinat cu scoaterea de contribuții. Dascălul este un om nebăgat în seamă, notariul, el și de e român, ear onoare escepționilor, nu se amestecă în trebile scoalei și ale bisericiei, afară de când cere nesecă conștiene săci, ca să le așteară inspectorului de scoale, ca apoi acolo se doarmă somnul cel de moarte. Si pe când se petrec aceste în jurul nostru, noi, puțina inteligență română ne găsim sfâșiați în partide politice, partide confesionale, partide locale și ocupăți cu lucruri de nimic, fără să mai avem simțul acela bun și curat, care edifică, ci spiritul distugerei și al amarului străbate și înveninează toate păturile societății românești fără cruce.

Se credé în un timp că ne vom grupa cu toții spre o activitate comună, care ar fi adus neîndoelnic ameliorări în organizarea noastră, dar credința aceea adăi a dispărut, și trebuie se dispară când vedem, că și în societățile de femei se transplântă spiritul de discordie.

Sub astfelul de împregiurări când nici o societate nu mai este curată și nemolipsită de spiritul de partidă, care până la un loc are îndreptățirea sa, ear indată ce trece marginile, devine periculos pentru ori ce societate este de spicat, că elementele mai pacinice și mai de ordine nu pot afla plăcere de a se mai angaja la lupte, la muncă, și aşa rândurile rărite fiind, muncitorii impuținându-se, viața noastră a românilor, ca națiune și ca corporaționi mari și mici, produce din ce merge tot mai puține rezultate imbucurătoare și prospetele pentru viitorul devin din ce în ce mai posomorite.

Politicescă sdrobiți și trântiți la părete, confesionalmente împărechiați nu scim cum se prindem firul Ariadnei în mâni, căci fie care are ambicioane de a se crede chemat că ar putea fi conducători, fără să se esamineze, că oare are el acea poziție socială ori oficioasă, care să i dea dreptul a vorbi în numele unei națiuni ori a unui popor, care așteaptă înzădar și acum prea de mult după o voce înțeleaptă și o persoană competentă, ca să-l cheme la sine, să-l lumineze, să-i desfășure ce are de făcut, cum să se orienteze în aceste dile de grea cercare.

Dar la o parte cu ieremiadele, pentru că Dumnezeu ajută pe aceia ce se ajută singuri, și nu are se mai fie departe timpul când pretinții conducători de adăi vor face loc adevăratului conducătoru atât în cele politice cât și în cele bisericesci, căci numai așa și atunci va fi posibilă deșteptarea din amorțala de adăi, numai atunci putem spera o îndreptare spre binele nostru și o ridicare a neamului nostru la rangul ce i compete. Sus se avem deci inimile, și cu

inimile curate noi preoții suntem chemați să ne desbăram de ori ce interese, grupați sub flamura conducătorului nostru natural și lucrurile au se ia altă formă, o formă pentru care ne vor binecuvânta generațiile viitoare.

Revista politică.

Scopul visitei țărilor la Berlin este până acum tot un secret, pe care presa nedumerită ceară a călătoriilor. Chemarea grabnică la Berlin a cancelariului de Bismarck, din partea împăratului, tocmai acum în ajuță visitei, era pentru mulți o deslușire completă în privința caracterului visitei; ceea ce astăzi însă nu mai este, căci cancelariul Bismarck după cum se spune nu pentru visita țărilor a venit la Berlin, ci pentru boala prințului de coroană. Așadar nu se știe motivul visitei cu siguranță, efectul ei însă să sperează de mulți a fi o amicabilă apropiere a țărilor către curtea din Berlin. Însuși țarul demonstrează aceasta tot mai mult, arătând un deosebit interes și compătimire față de boala prințului de coroană, consolând chiar pe bătrânelul împărat în o epistolă trimisă către acesta. Si împăratul sperează mult, că va putea în fine a se pune pe picior de pretinie cu nepotul seu cu țarul, și în cele ale politicei. La împregiurarea, că ministrul țărilor nu va fi de față cu aceasta ocazie, optimiștii din Berlin observă, că aceasta împregiurare nu e de așa mare însemnatate, pe cătă vreme, țarul singur face politica, ear dl Giers e numai un instrument al lui. Ori cum pregătirile pentru primire se urmează după toate formele, și țarul pentru a căruia pază că va petrece în Berlin au sosit deja mai mulți polițiști secrete rusești, va fi bine primit din partea împăratului.

Bulgarii trebuie să se simtă foarte imbucurăți în față simpatiilor ce le intimpină de present în monarchia austro-ungară. În vorbirea din sinul delegației ungare, raportorul Falk a indicat meritele ministrului nostru de externe, contele Kalmoky, și constată îmbunătățirea situației generale și laudă mult tenacitatea poporului bulgar, care a sciat să înfrunte atâță pericule ce de o vreme încoace au venit asupra lui punând, întreaga Europa în uimire. La urmă raportorul își exprimă simpatiile sale pentru poporul bulgar.

Acordul Turciei la convenția asupra neutralității canalului de Suez nu se va da așa de ușor precum se credea. Consiliul de ministri turcesc,

FOITĂ.

Documente pentru limbă și istorie.

(Urmare de la Nr. 107.)

O serie de documente și date istorice de sub Gerasim Adamovici, ca al doilea episcop următor, de naționalitate sârbească și după moartea lui (1796) de sub timpul vacanții de 14 ani a episcopiei Ardealului.

Anii 1788—1810.

1. Notă particulară, privitoare la moartea episcopului Gedeon Nichitici.

La anno 1788 Noemvrie 20 am primit aceasta vestire, precum Pre părinte episcopul nostru neunit Gedeon Nichitici, l'a chemat Dumnezeu către sine. Anno 1788, Noemvrie 20. Popa Bucur Pușcas.

2. Notă particulară despre denumirea și introducerea în scaunul episcopese a lui Gerasim Adamovici.

Earăști la Anno 1789 Iunie 10 am primit înscrisarea prin tisturile Varmeghii: Din mila lui Dumnezeu și voia împăratășă s'a rânduit archireu în Ardeal, neunitilor, Gerasim Adamovici.

Ear la Septembrie ... s'a isteluit archireu neunitilor a tot Ardealul. A scris, ca să se scie, popa Bucur Pușcas.

3. O ordinăciune episcopală, prin care să interdic căsătoriile premature.

Înțelegând I. C. G. cumă mulți feori tineri de căte 15 ani, alții de căte 17 ani și fetele de căte 12 și 11 și 10 ani să căsătorească de frică, ca să nu-prindă în cătane, ca să poată dice ei, că sunt gazde, unde în loc să fie gazde, să fac nimic, că nici găzdușagul nu-l înțeleg, nici copiii lor nu sunt harnici ai cresce, ba încă și sănătatea și strică prin căsătorie fără vreme.

Alta să milostivit mai sus laudatul C. G. a poruncit acum la 17 a lunei lui Septembrie anul curg. sub Nro 8102, că precum prin tisturile Varmeghii s'au nimerit mijlocire să se facă, pretutindene de scire, că acum nu iaste poruncă să se prindă cătane și de aceia să nu se teamă. Asemenea și când ar veni vre-o poruncă să scie tot omul, că tocmai pe aceia, carii să însoară fără de vreme de frica cătanelor, vor prinde și vor duce și cu căsătoria lor nu se vor mănuși.

Așa și preoții locurilor să aibă grije la aceasta, ca se nu cunune copii, și oameni fără vreme până nu vor cunoasce, că au ajuns la vîrstă căsătoriei și protopopul locului să bage în samă la darea tezulelor ca să nu cadă mai pe urmă la mare răspundere. Care Prea Cucernicia ta i face de scire la toți preoții. Al Prea Cucernicie tale de tot binele voitor, Sibiu 18 Octobre 1789.

4. Un circular*) episcopal din 25 Februarie 1790, prin care să îndeamnă credincioșii bisericii să supunere și ascultare, mai ales față de restaurarea sistemului de administrație politică, ce a existat înaintea împăratului Iosif II.

Nr. 90.

Gerasim cu mila lui Dumnezeu pravoslavnic episcop de legea grecească neunită în mare principatul Ardealul.

Preacucernicilor protopopi, Cucernicilor preoți, și tot clerului de legea grecească neunită, ce să aflu în Mare principatul Ardealului dela Dumnezeu milă și dar, ear dela smerenia noastră molitvă și blagoslovenie să trimite.

Toată bună norocirea și fericirea a tot crescătorului atârnă de bună purtarea lui: Purtarea cea bună a crescătorului atuncea să cunoasce, când el împlinesc poruncile lui Dumnezeu, poruncile împăratului, poruncile stăpânitorilor și mai marilor sei, acestea crescătorul împlinindu-le, să face în lumea aceasta bine norocit, și în viața cea următoare binefericit, cu care crescătorul două vîstieri dobândesc, vîstorie trupească și vîstorie sufletească, în numărul acesta, eu socotesc pe preacucernicile voastre pe protopopii, și pe preoți și pe parochianii lor,

*) Acest circular încă se află tipărit și eu posed un exemplar.

ținut în aceasta cestiu s'a desbinat în două părți. O partidă cu Djevet Pașa în frunte nu voiesc să recunoască convențiunea pentru că sultanul nu a fost consultat și el mai nante; ceeaială partidă sub Kiamil Pașa propune, a se consulta și întreba celealte puteri, dacă dreptul de suzeranitate al sultanului va fi pe deplin asigurat. Pentru ca Poarta se câstige și mai mult pentru acordul la convențiune, s'a mai luat în privire unele concensiuni și în formă de ratificare, care au de scop, ca se corespundă dorinței sultanului, ca superioritatea lui se fie marcată și prin o formă esternă. În chipul acesta va trebui deci mai întâi să se facă pe gustul sultanului, și numai după aceea se urmează ratificarea convențiunii de către celelalte puteri.

Convocare.

Dominii învățători ca membri ai despărțământului al II-lea din reyonul reuniunii înv. districtul X protopresbiteratul ort. or. Brașovului al doilea sunt convocați prin prezentul act la adunarea generală ordinată, ce se va ține Marti în 10/22 Noembrie a. c. în localul scoalei române din Bod.

Ordinul de zi și agendele:

1. Invocarea Spiritului Sânt.
2. Deschiderea la oarele 10 precis antemeridian.
3. Constituirea pe un alt perioadă de 3 ani viitorilor a funcționarilor reuniunii.
4. Predarea archivului și adneceselor cu registru în regulă de către fostul președinte dl G. Ludu, capelan și inv. dir.
5. Tinereala de disertaționi. Domnii, cari vor să tină disertaționi sunt avisați și ascerne elaboratele la subscrișul presidiu înainte de diuna adunării cu 24 de ore cel puțin mai înainte.
6. Continuarea desbaterilor, intrerupte din trecut, pentru înființarea unui cor vocal de către învățătorii reuniunii noastre, ca și o cerință irevocabilă a temporii present.
7. Alte propunerii eventuale.
8. Ficsarea de teme pentru viitoarea adunare generală.
9. Inchiderea.

La această adunare se invită cu toată onoarea pe lângă membri și alți amici ai scoalei.

Bod, la 31 Octobre, 1887.

Ioan Dima Petrușcu, G. Cherciu,
președinte. Not. ad hoc.

Varietăți.

* (Personal.) Excel. Sa I. P. S. domn arhiepiscop și metropolit Miron Romanul, însoțit de mai mulți membri ai consistoriului, astăzi va pleca la Gurătului pentru sănătarea bisericei nou edificate ce se va sevărî și mană, așa că în 8/20 a. c. după cum am anunțat deja într'unul din Nrii precedenți.

* (Medic român în Viena.) După cum ceteam în „G. T.”, dl Dr. Sterie Ciurcu s'a domiciliat pentru exercițarea practicii de medic în Viena, VIII Alserstrasse Nr. 49. Dl Dr. Ciurcu, este binecunoscut publicului român ca un fost foarte zelos mem-

Spre dobândirea acestui mare bine trupesc, și susțin, nu numai după datoria mea cea arhiepiscopală sunt chitilean, ca totdeauna să vă aduc aminte purtarea cea bună crescinească și urmarea cea credincioasă, ce și poruncile cele preamilostive și rânduialele cele preafalte, care vi s'au dat până acumă dela înălțatul crăescul Guvernium, și vi s'au arătat prin circular, prin slăvitele varmeghii, și prin răposatul archiereul antecesorul nostru, și prin mine, fiind pentru bună starea binelui de obște, me îndatoreză, că să nu încetez de a ve sfătu și a ve învăță, ca să fiți supuși și ascultători de preaînaltele împărătescile poruncii și rânduieri, care să dau dela înălțatul crăescul Guvernium, și dela slăvitele varmeghii.

Cea mai mare și mai de căpetenie datorie a fiescăruia protopop și preot este, ca tot protopopul și tot preotul plecându-și firea și mintea către credințoasa împlinirea deregătorii și chemării sale, să se arate pildă vie întru urmarea trebilor și lucruriilor celor poruncite, și întru ascultarea domnilor, tisturilor și stăpânitorilor celor ce poruncesc, și ca o lumină să fie; luminând atât de curat, ca cei ce să vor uita la dânsa, să poată vedea și merge pe calea cea dreaptă și netedă fără împiedecare.

Cunoscut este fiescăruia protopop și preot, precum că norodul cel prost întru viață sa să îndrepezează de preoți sei, cei ce îl povătesc spre purtarea sa cea bună, spre calea cea dreaptă, spre pășunea cea bună, îl păzesce de toate luerurile cele stricătoare și vătămoare, așa că: Preoții din parohienilor sei învățători pentru pazirea păcii, și lini-

bru al societății academice „România Jună,” ce are se multămească în parte mare existența sa neobositelor stăruințe ale Dsale. Suntem convinși, că în calitate de medic încă va face bune servicii românilor cu deosebire prin cunoșințele și relațiunile Dsale ce le are cu persoanele cele mai cunoscute din Viena.

* (Espositia.) În Cinci-biserici în anul 1888 se va deschide o espoziție mare. La cererea cămerii de industrie și comerț din Brașov, comitetul executiv al numitei expoziții, în modul cel mai amical, a admis la espoziția toate articulele de industrie din Ardeal, ce să vor oferi cu aceasta ocazie.

* (Esunndare în Seraievo.) Din Bosnia se anunță, că în 9 a. l. c. în urma unei rupturi de nori cu deosebire riu Miljacka a ieșit din alvia în mod însăparemântatoriu. O punte de curând edificată ce a costat nu mai puțin decât 15 mii fl. a fost cu totul ruinată, de asemenea și casele din apropierea riuui. Pagubă foarte mare.

* (Sinucideri cu radicata.) Consilierul ministerial de finanțe din Bresta, om în vîrstă de 60 de ani, Mercuri s'a sinucis, aruncându-se din etajul al III-lea al palatului ministerial de finanțe. Causa sinuciderii până acumă nu se știe. Se sustine, că în timpul din urmă ar fi pătimit în grad mare de o boală de nervi, și astfel sinuciderea o ar fi comis într-un moment de alterare. Tot în dilele din urmă s'a sinucis în Cluj un senator dela magistratul de acolo aruncându-se într'un lac, de asemenea un om înaintat în vîrstă cu numele Földessy Sándor; și în fine, un căpitan dela honyedi care a făcut și un act de binefacere testându-și avere — după cum se dice încarcată de datorii — pentru kulturegylet.

(Foc în palatul ministerial din Bruxella.) O parte însemnată din edificiul ministerial de agricultură din Bruxella a fost nimicit prin foc. Focul s'a escat din lăuntru în timp de noapte, sigur din cauza vre unei neingrijiri.

* (Un mare pericol în minele din Semniț.) Lucrând muncitorii jos, o masă mare de pămînt de deasupra lor s'a rupt, și numai întemplierii se poate atribui, că observând pericolul ce-i amenință a avut încă destul timp să se ascundă sub carul de povară ce sta lângă ei, și acesta a fost destul de tare ai adăposti până când a fost delătrat pămîntul ce i-a acoperă.

* (Transportarea rănitilor.) Dilele trecute s'a făcut la Limoges în Franța, în prezența inspectorului general sanitar al corpului al 12-lea al armatei, interesante experiente cu privire la transportarea rănitilor, în timp de răboiu, pe calea ferată, cu ajutorul unui aparat în suspensie inventat pe doctorul Gavoy, medicul sef al spitalului din Limoges. Un vagon prevăzut special cu acest aparat a mers dela Limoges la Aix și toate persoanele cari au asistat la această experiență au rămas foarte mulțumite, și au conchis că sistemul Gavoy prezintă mai multe avantaje ca sistemul Bay, actualmente în serviciu în armata franceză.

Aparatul Gavoy, care se asează în mai puțin de trei minute în orice vagon de mărfuri, permite să se transportă în condițiunile cele mai bune până la 10 răniți într-un vagon. Aparatul este tot de fier și nu cere pentru așezarea lui întrebunțarea

sclii, și cu învățătură, cu pilda bună cu fapta dreaptă păzesc pe parochianii sei, ca să nu cađă în fapte rele, nici în primejdia susținutului, nici în stricăciunea trupului.

Nădădușesc că veți fi înțeles precum după publicarea prea înălțului reșcriptumului împăratesc, este prea înălță poruncă să se așeze administrația cea obișnuită dinăi, așa că rânduiala cea obișnuită cea mai de nainte a dregătorilor ce au fost, ear să se așeze, care au fost dorită, pentru aceea am socotit, ca se ve aduc aminte, nu numai în vremea așezării administrației cei dinăi, ce și după așezarea aceiai totdeauna să priveghiați, ca norodul să fie în pace și în linisie, și întru ascultare, întru supunere, să învețe fiescăruia protopop pe preoții sei, și preoții să învețe pe parochianii sei, să fie blândi, smeriți, și de oar sămâna cineva (:care nu nădădușesc) neșaci neghină, sau gânduri amăgiitoare, sau strîmbete talcuri, sau vorbe înșelătoare și vătămoare, care ear pricinuivre-un rău, de aceea să se ferească, și să se păzească, și din inimile lor, se scoată tot gândul cel rău și necuvios, și se desărăcineze din mintea lor, tot prepusul cel rău; și cu toată inima și cu tot sufletul să silească tot creștinul, mare și mic, să asculte de toată deregătoria și de toată stăpânirea, și toate poruncile împăratesci, care se dau și se vor da dela înălțatul crăescul Guvernium, prin slăvitele varmeghii să le împlinească cu inima bună, și cu sufletul multămitor, fără răpăstire și fără împotrivire, după cum duchul sfânt ne învăță și ne poruncesc prin Apostolul Pavel către Riml. Cap. 13: stich 1: 2.

(Va urma.)

nici unui instrument. Greutatea lui este aproape de 15 pâna la 20 kilograme.

* (Tunurile lui Krupp.) Guvernul olandez a renunțat să provoace armata cu tunuri de ale lui Krupp, pentru că le aflat nesatisfătoare, spărgeându-se unul deja la a sepa tragere.

* (Un testament patriotic.) Acum de curând a murit la Londra un foarte bogat comerciant irlandez, posesorul unei averi însemnate, care a lăsat un testament cu totul original. D. Dease, acesta este numele lui, a lăsat 25,000 lei fiecăruia din oamenii sei de legă și restul averii sale cancelarului ministrului de finanțe, cu însărcinarea de a afecta această sumă la amortisarea datoriei naționale. D. Dease a lăsat în valori imobiliare și în bani depuși pe la diferite bănci sumă de 44087 lire sterline și mai bine.

* (O anecdota plină de spirit) al cărei sef este un reprezentant al principalei de coroană germană, este inserată prin cele mai multe foi spaniole. Se vorbesse adăcă, că pe timpul când principalele de coroană să aflu că oaspe la curtea regelui Alfonso în Madrid, acesta a aranjat un bal de curte în onoarea înălțului său oaspe. Cu ocazia acestui bal principalele de coroană fu invitați la un dans de principesa Marchesa de Haerva, pe atunci necasatorită. Surprins principalele de coroană germană, răspunsa invitatii facute în modul următor: „Să dacă demnitatea mea, ca să nu mă impede“ — să escusa principalele, „de a satisface invitatii, totuși mai sunt și alte impregiurări, cari me opresc de a primi o asemenea invitare. Eu sunt așa de gingăs, ca o primadonă, și dacă eu primesc invitarea, numai decât me doare grumazul. Oh! eu nici odată nu voi pute comanda soldații cu atâta energie, cum scie marele și neîntrecutul meu tată. Vocea me părescă, când am mai mare lipsă de ea; în timpul dansului nu ve pot nici chiar șopti, că suntem de victorioasă.“ De aceste cuvinte și-au adus amintire Spaniolii, acum, când principalele e mai greu bolnav.

* (De ale timpului.) După timpul ploios delă începătul lui Octobre am avut aproape în continuu vreme uscată, ce acum se continuă prin un frig de 7-8 grade R.

(Bibliografic.) A apărut de curând de sub tipar „Gramatica Latină“ pentru clasa I și II gimnaziilor prelucrată după sistemul lui H. Perthes, de Paul Budiu profesor la gimnasiul din Brașov în colaborare cu Stefan Iosif director și Andrei Bârsean profesor la același gimnasiu. Prețul un exemplar 35 cr. Deodată cu acest manual au mai apărut de aceeași autori și: „Vocabular Latin“ pentru clasa I gimnaziului și „Carte de ceterare Latină“ pentru clasa I gimnaziului. Prețul acestor doară din urmă la olaltă 1 fl. Ediția librăriei H. Zeidner.

Programa
pentru adunarea materialului literaturii poporale.

(Urmare.)
Un mare serviciu causei ar face și acei onorați cărturari, cari mi ar răspunde la următoarele în trebări:

1. Cum se numesc comună unde săd dânsii și de ce chiar așa? Lângă care riu, munte, ori loc mai însemnat se află?
2. Cum se numesc riurile, râulețele, dealurile, munții, pescerile din apropiere, și de ce se numesc așa? Nu cunova scie poporul? d. e. de ce dic că cela e dealul smeilor? ceea cea pescera dracului? cela părul dinelor? cela campul strigoilor? etc.
3. Cum se numesc pările de hotar și de ce? d. e. boerescul? fundătură? Cărbunar? Fântâna?
4. Ce nume de familie obvin acolo mai des și de unde își trag originea? Ungurisatu Români ori sau romanisat Ungurii de acolo, și din a cui vină ori merit?
5. Ce nume de botez sunt mai usitite la bărbați și ce la mueri? Nu cunova pun și nume unguresc d. e. Sendruț? Trezzi, Vilma, Erzsi, Iani etc. ca în muntii apuseni și în giurul Hațegului, la fostii nobili?
6. Ce felii de jocuri copilașesci, cu cuvinte privitoare la ele cunoasce poporul pe acolo?
7. Cum se întemplat căutarea pe stele? aruncarea cu bobii? căutarea norocului spre anul nou? etc. etc.
8. Vîrcolacii ce sunt? din ce sunt făcuți? ce soarte au? la ce sunt osândiți?
9. Cine poate deochia? cum? și pe cine? Ce influență are deochiul asupra celui deochiat și cum scapă de deochi?
10. Ce dîne cunoasce poporul pe acolo? Unde le este locuința? Cu ce se ocupă? Ce mănâncă și beau

dinele? Cum le putem prinde și legă? Și de ce se încercă a le prinde?

11. Ce sunt strigoii și strigoaiele? din ce se fac? ce lucra? Cum ne putem măntui de ei? Ce se scie despre ei?

12. Ce sunt moroii și moroaiile? din ce se fac? ce lucra? cum ne putem măntui de ei?

13. Dracul ce este? Unde șade? Cum il descrie poporul?

14. Ce sunt ursitorile? ce scim despre ele?

15. Ce povestesc poporul despre Iele și Dinsele, despre milostivnice și frumusele?

16. Ce obiceuri are poporul la Crăciun, Sân-Văsii, Bobotează, la sările de sec, Florii, Pasci, Sf. George, Rosalii, Arminiden, Ilie Prorocu etc. și alte sărbători?

17. Este cunoscută pe acolo Turca, cum i mai dic și ce cântece are ea?

18. Cum se petrec pe acolo colindele? *

19. Este pe acolo cunoscut Priculiciul și Tri-

coliciul? Ce se povestesc despre ei?

20. Smeii și balaurii sunt cunoscuți și cum?

21. Ce felii de dobitoace și paseri socotesc poporul de acolo ca celea mai plăcute ori mai urite lui Dumnezeu și de ce?

22. Sunt cunoscute pe acolo legendele Sântu-

ului Petru, Ilie? etc.

23. Sunt pe acolo ape, lacuri, păduri, movele, stânci, pesceri ori alte locuri, cari poporul să le primească și întrăcîte și de ce?

24. Ce spune poporul de acolo despre comori?

25. Cunoasce poporul de acolo ceva rugăciuni ori cântece morale, afară de celea ce se aud în biserică?

26. Ce e căderea stelelor?

27. Ce sunt solomonarii? din ce se fac? cum leagă ori desleagă ploaja?

28. Leagă pe acolo viile ori grănele împotriva pasărilor și cum?

29. Ce este mama pădurii și cum îi mai die? bunăoară mama huciului. Ce este Martolea?

30. Ce este earba fierelor? Unde se află și spre ce se folosesc?

(Va urma.)

Istoricul nou edificatei bisericii gr. or. române din Arpatac, protopresb. Treiscau-nelor.

(Urmare.)

Seliște. Comuna politică 5 fl.; Liviu de Lemény 1 fl.; Dr. N. Maier 1 fl.; I. P. Hertia 1 fl.; P. Tămpăriu 1 fl.; I. Peligrad 50 cr.; D. Simeon 50 cr.; I. Comăsa 1 fl.; N. Mosora 80 cr.; biserică gr. or. 1 fl. 98 cr.; D. Roman 50 cr.; D. B. Comăsa 50 cr.; Hențiu not. 1 fl.; Ford Roșca 1 fl.; Lupea Bloț 1 fl.; Ioan Comăsa 1 fl.; N. Herția 1 fl.; D. I. Comăsa 50 cr.; Romul Mireea inv. 1 fl.; D. Cruțiu 1 fl.; Stan Herția 50 cr.; Stana N. Popa 50 cr.; Ioan Părzan 2 fl.; Oprea Dădărlat 50 cr.; M. Răsoiu 50 cr.; Ioan Cojocariu 50 cr.; Ilie Banciu 50 cr.; I. B. Comăsa 50 cr.; Bucur Comăsa 1 fl.; G. Vrăciu v-not. 1 fl.; Petru Comăsa 1 fl.; Ioan Poplăcean 50 cr.; biserică gr. or. din Gruia 1 fl. 50 cr.; N. Sărbiu 50 cr.; N. Ciucur 1 fl.; Oprea Borcea 1 fl.; Ioan Stelea 1 fl.; N. O. Cristu 1 fl.; V. Popa 1 fl.; M. N. Florea 1 fl.; și dela mai mulți crescini evlavioși. — Suma totală colectată din comuna Seliște face 94 fl. 78 cr.

Galeș. Comuna politică 1 fl.; V. Dragomir primar 50 cr.; Avram Acilenescu not. 50 cr.; biserică gr. or. 1 fl.; N. Marcu 1 fl.; N. N. 3 fl. 30 cr.; dela mai mulți însă 14 fl. 32 cr.; cu total 21 fl. 62 cr.

Vale. Comuna politică 1 fl.; P. Indriescu, not. 50 cr.; I. Băilă, paroch 1 fl.; biserică gr. or. 1 fl.; dela mai mulți crescini 14 fl. 52 cr. — Suma 18 fl. 2 cr.

Tilișca. G. Bratu 50 cr.; Stefan Millea, not. 50 cr.; cassa alodială 1 fl.; biserică gr. or. 2 fl.; P. Iuga 40 cr.; Neaga V. Iosoff 40 cr.; I. Iosof, paroch 50 cr.; I. Floria 50 cr.; G. Popa 40 cr.; dela mai mulți crescini 18 fl. 35 cr. — Suma 24 fl. 45 cr.

Rod. Biserică gr. or. 3 fl.; Comuna politică 2 fl.; N. Gheni 40 cr.; G. Tănărescu 20 cr.; total 5 fl. 60 cr.

Poiana. N. Ciugudean, notar 2 fl.; N. Maneagă, paroch 60 cr.; Comuna politică 3 fl.; N. Dobrotă, paroch 1 fl.; I. Maniț 50 cr.; G. Gișe 1 fl.; R. Pop inv. 30 cr.; Em. Besa inv. dir. 40 cr.; biserică gr. or. 1 fl.; N. Ciugudean jun. 1 fl.; N. Vrăciu vice-not. 1 fl.; D. Muntean 50 cr.; Ioan Fântâna 50 cr.; I. Branga 60 cr.; dela mai mulți crescini binevoitori 5—40 cr. 21 fl. 39 cr. — Suma 34 fl. 79 cr.

Herman. Biserică gr. or. 3 fl.; dela mai mulți însă 1 fl.

25 cr. cu total 4 fl. 25 cr.

Prejmers. G. Ludu, preot 50 cr.; G. Surariu inv. 50 cr.; N. Crăciun 40 cr.; G. Roșca 40 cr.; biserică gr. or. 1 fl.; Alecsă Frates, paroch 30 cr.; dela mai mulți crescini 3 fl. 19 cr.; cu total 6 fl. 29 cr.

Gărgenii. Dela mai mulți crescini 2 fl. 45 cr.

Tărkingeni. Alecsă Frates, adm. parochial 50 cr.; N. Comăsa inv. 20 cr.; I. Janta 30 cr.; I. Bosioig 50 cr.; dela mai mulți crescini 4 fl. 16 cr.; la olaltă 5 fl. 66 cr.

Purcăreni. M. Trandabur 1 fl.; N. Timariu 1 fl.; Vlad Corn 1 fl.; Oprea Trandabur 30 cr.; I. Tigoiu 50 cr.; G. Ti-goiu 1 fl.; M. Gramă 1 fl.; biserică gr. or. 1 fl.; N. Brețean 50 cr.; dela mai mulți crescini 1 fl. 53 cr.; cu total 9 fl. 33 cr.

Budila. Biserică gr. or. 1 fl.; G. Ionescu, paroch 60 cr.; V. Purece 50 cr.; dela mai mulți crescini în bani și bucate 7 fl. 18 cr.; cu total 9 fl. 28 cr.

Teliu. Dela mai mulți crescini în bani și bucate a intrat 9 fl. 32 cr.

Intorsura-Buzeu. Biserică gr. or. 1 fl.; Al. Neagovici paroch 30 cr.; X. 10 cr. — Suma 1 fl. 40 cr.

Sita-Buzeu. Ioan Dima, paroch 60 cr.; D. Cioflec 1 fl.; I. P. 1 fl.; N. Rusu 1 fl.; dela mai mulți crescini 6 fl. 26 cr.; cu total 9 fl. 86 cr.

Zagon. Moise Neagovici, paroch 1 fl.; Al. Neagovici, capelan 30 cr.; G. Gavrila epitrop 1 fl.; G. Negoeșcu 40 cr.; dela alti 3 însă 44 cr.; cu total 3 fl. 14 cr.

Covasna. Ioan Dobrean, profesor în Brașov 1 fl.; N. Comăsa paroch 1 fl.; Iancu D. Bescia 1 fl.; I. Dobroș sen. 40 cr.; D. Eremias 50 cr.; I. Maior 50 cr.; C. Popica 50 cr.; Alecsă Manea 50 cr.; T. Fortuna 50 cr.; I. Potea 1 fl.; D. Husar 1 fl.; C. Stefan 50 cr.; N. Husar 40 cr.; G. M. Teacă 50 cr.; S. Sorescu 40 cr.; I. C. Maraloiu 1 fl.; G. Ciubuc 40 cr.; Florea Giulea 50 cr.; N. Neguț 1 fl.; G. M. Gologan 50 cr.; M. Basarab 1 fl.; D. Sorescu 50 cr.; I. Serban 40 cr.; I. Muntean jun. 40 cr.; P. Oltean 40 cr.; St. Serban 50 cr.; I. Bărăla 1 fl.; T. Vrâncean 40 cr.; G. P. Manea 1 fl.; Oprea Lazar 1 fl.; Văd. Florea Serban 40 cr.; N. N. Fortuna 50 cr.; P. Bărăla 50 cr.; G. Manole 50 cr.; N. G. Urzică 50 cr.; I. P. Manea 84 cr.; G. I. Muntean 40 cr.; I. Stefan 40 cr.; G. Furtuna invetător 1 fl.; dela alti crescini câte 5—30 cr.; 5 fl. 68 cr. — Suma totală face 30 fl. 42 cr.

Zălala. Dna grofoane Benedicta Mikes 5 fl.

Sepsi-Sângiorgiu. Dr. Melik Kristof 10 fl.; dr. János Dávid 6 fl.

Brețcu. C. Coltofan a dăruit o toacă din oțel foarte bună.

(Va urma.)

Loc deschis.*

Vîrd, în 20 Octobre 1887. Stimate dle Redactor! În Nrri 82 și 83 ai „Telegrafului Român“ din anul curent, am fost scris un răspuns la corespondință scrisă de G. în Nrul 60, și credeam, că fi va fi de ajuns lămurindu-se deja prin acel răspuns adevărul, văd însă că corespondentul G. nu-i convine a tăcă cu una cu doauă, așa dară ii voi da și mai multe dovezi spre probarea adevărului după cum poftescesc. Vă rog deci a da loc și răspunsului acestuia la corespondință apărută în Nrul 88 al „Telegrafului Român“.

Dta dici dle corespondent, că eu mistific adevărul, ca se pot scăpa teafăr, dar de ce se scap, doar de neadevărurile dtale? dici că eu spun înădă la început un neadevăr, dicând că în anul trecut ai fi scris corespondințele sau după cum le numea atunciția preoțimea noastră — pamphletele dtale, eu căutând originalul răspunsului meu, văd că într'acela e scris în anii trecuți, se poate deci să se fi comis vre-o eroare sau de peană sau de tipariu, dar aceasta puțin impoartă; de importanță este lauda fictivă, ce o pui dta pre protopopul nostru și adevărul cuprinsului răspunsului meu, ceace văd că nice nu te încordi să-l combati, că nu ai dovedi. Nu mi-a fost și nu-mi este destulă sa tăsătire intru adevărul promisiunea protopopului de a răspunde dênsul și apoi a tăcă ca pescele, nu mi-a fost destulă satisfacțione declararea dtale de avocat nechemat, căci aceasta mi-a dis-o între patru ochi, ear dta scrii neadevăruri pe conta altuia, în public. Mă ocup în răspunsul meu mai mult de persoana protopopului decât de dta, căci pe dênsul l'ai ridicat dta pe ciul ultim al scării de ceară; me ocup de persoana dênsului însă numai că privesc neadevărul scris de dta pe conta mea. În al cui servit ai fost când ai scris corespondințele din anii trecuți, când nici după nume nu-l cunoșceai pre actualul protopresbiter eu și-o pot și spune, însă nu aflu cu cale a mai desvălui trecutul acoperit cu vîlul uitării preste care am tras dungă de mult. Într'adevăr recunosc, că scrii pe socoteala dtale părinte corespondent George, însă plătăti este speranță sau visul, care sub administrația soțului meu nu îl la-i putut ajunge, sau împlini, fiind basat pe ilușuni netemeinice.

Dici că provocarea mea către superiori nu ar fi la loc căci dênsii n'au se deo samă de cuvintele dtale, adăți aminte său cetesce, dacă ai memoriață atât de scurtă, că dta ai dis, că eu am denunțat pe protopresbiterul către superiorii nostri și către poporul de rînd, aşadară provocarea mea a fost tare la loc, căci eu și acumă susțin și-mi place, că

nu esci în stare se dovedesci aserțiunea dtale, că eu pe protopopul nostru nu l'am denunțat nimenei, că-am spus însă franc părinte G., că pe plată am scris și voiu mai scrie și în venitoriu, atât făță de protopresbiterul că și făță de dta, însă se scii, că ce subscrive altul nu este denunțare din parte-mi, că-am spus-o odată.

Casul cu vecinul cărnia i-a și fi concipiat o rugăere pentru un ajutor, în care acela ar cere, că ajutorul să nu i se deo prin protopopul seu se poate, nu neg, căci eata și de aci se vede cătă incredere are și vecinul meu în protopopul seu, va ave și motivele, cari l'a indemnăt se-mi dică, că astfel să-i compun rugarea; se poate părinte, că acel vecin este mușcat odată de protopresbiterul, și nu voesc să se mai lase să-l musce și a doua oară, eu numai așa-mi închipuesc lucrul, dta poate scii gândul vecinului mai bine ca dênsul, spune-l și acesta. Cumcă preste rațiocinile incurcate de mine a-si trece, earăsi este un neadevăr grosolan, căci eu n-am făcut nice un rațiocinu afară de cel din parochia Marpod și din parochia dtale, la cari rațiocinii să-i dat absolutoriul, eu din contră în răspunsul meu nu am trecut, ci te am întrebat, cari rațiocinii? căci eu sciu că și rațiocinul fondului protopopesc să-a făcut cu ajutorul membrilor din comitet, nu mi le spui însă, că nu există; a luat ce este drept din mai multe parohii documentele împreună cu hărțile de valoare la sine se le facă și le tine încă și astădi la sine, fără de a fi făcut o iotă d. e. Bârghiș, Nocrich etc. Ce se ține de aserțiunea mea, că concubinatele său înmulțit în Altina, Săsău și chiar și în parochia dtale Chirpăr, precum și pe airea, dici că pot să mi dovedesc că nu este așa, dar de ce nu-mi dovedesci? Că le va stirpi ester altă întrebare, căci eu dic cu positivitate, că nu lucră nimică pentru stirpirea lor sau doară dta aceea îo judeci de lucrare în aceasta causă, că parțidele se pălmuesc în cancelaria protopopească bunăoară ca Iosif Băilă clopotariul din Chirpăr poporeanul și sujitorul dtale, ba dic și mai mult, că le înmulțesc, căci a primit asupra și multe procese și nelucrând nimică oamenii să disgusta ai mai crede promisiunilor acuși mai de 2 ani, și se conchinează.

Am dis și dic că urme de progres nu numai că nu vedem căci eata Octobre este trecut și mai în toate comunele din tract învățământul nu s'a început din lipsa de invetători deși din multe comune a ridicat tacă de concurs, bună oară Ruja, Bârghiș etc. însă acela nu l'a publicat nici până astăzi. Dta dici, că eu nu me interesez de afacerile din tract, nu dic și eu, căci nu mi se dă ocasiune, căci ca notar al scaunului protopopesc n'am compus și subscris încă, nici un protocol al vre-unei cause divorțiale sau disciplinari, căci în decurs de un an și jumătate nu s'a tinut fără singur o ședință cu acela și după cum sunt eu informat și aceasta ilegală, căci § 1-34 din statutul organic prescrie apriat, că spre aducerea unui conclus valid se recere că afară de președinte și notar se fie de față cel puțin patru membri, pe când la acea ședință n'a participat după cum mi-a spus însuși cei prezenti fără numai părintele protopresbiter ca președinte, părintele Nicolau Roman, Ioachim Părău, și Ioan Grecu ca asesori și defensorul matrimonial Ignatius Mandoea, n'a participat, căci poate n'a fost invitat și ceilalți asesori sau apoi a fost invitat ca și mine a treia și după scripturi deși locuiesc o palmă de loc departă de reședința protopopului, a făcut însă aceasta cu scop, ca în absență mea se me poată înegriri asesori, ca eu i-a și zădarnici toate intențiunile salutari, cari nici prin gând nu-i trec.

Nicolau Moldovan.

(Va urma.)

Bursa de Viena și Pesta.

Din 18 Novembre n. 1887.

	Viena	B.-Pesta
Renta de aur ung. de 6%	—	—
Renta de aur ung. de 4%	99.55	98.60
Renta ung. de hârtie	85.60	85.70
I emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer	96.—	66.50
II emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer	125.60	—
orient. ung.	112.25	112.25
Im		

Nr. 1155.

[1739] 1—3

CONCURS.

Cu provocare la resoluțunea Prea-veneratului Consistoriu archidiecesan dto 18 August a. c. Nr. 3596 B. prin aceasta se scrie concurs nou pentru ocuparea postului de capelan lângă bâtrânul paroch Ioan Hociota în parochia de clasa III Slimnic (cu venit preste tot de 401 fl. 15 cr.)

Emolumentele sunt jumătate din venitele aici indicate.

Doritorii dă ocupă acest post să și prezenteze petițiunile concursuale instruite conform prescriselor în vigoare la subsemnatul în termin de 30 de zile dela prima publicare a acestui concurs.

Sibiu, 9 Octobre, 1887.

În contelegerere cu comitetul parochial din Slimnic.

Simeon Popescu,
protopresbiter.

Nr. 626.

[1741] 1—3

CONCURS.

Pentru întregirea parochiei vacante Borgo-Suseni de clasa a III-a în protopresbiteratul gr. or. al Bistriței se scrie concurs cu terminul de 30 zile dela prima publicare.

Venitele stolari anuale ale acestei parohii calculate în bani dau suma de 419 fl. v. a.

Doritorii de a ocupa aceasta parohie au a-si așterne suplicele instruite conform legilor din vigoare în terminul legal sus indicat la Oficiul protopresbiteral gr. or. al tractului Bistriței în Borgo-Bistrița, 25 Septembre, 1887.

În contelegerere cu comitetul parochial.

Simeon Monda,
protopresbiter.

Nr. 643.

[1742] 1—3

CONCURS.

Pentru întregirea parochiei vacante de clasa a III-a Blasfalăul de sus în protopresbiteratul gr. or. al Bistriței se scrie concurs cu terminul de 30 zile dela prima publicare.

Venitele stolari anuale ale acestei parohii calculate în bani dau suma de 405 fl. v. a.

Doritorii de a ocupa aceasta parohie au a-si așterne suplicele instruite conform legilor din vigoare în terminul sus indicat la oficiul proto-

presbiteral gr. or. al tractului Bistriței în

Borgo Bistrița, 17/29 Octobre, 1887.

În contelegerere cu comitetul parochial.

Simeon Monda,

protopresbiter.

Nr. 191.

[1740] 1—8

CONCURS.

Pentru întregirea stațiunii vacante parochiale din Dâncu-mic se scrie a doua oară concurs conform ordinării Preavenerabilului consistoriu archidiecesan dto 7 Septembre 1887 Nr. 3348 B. cu termin de 30 zile.

Emolumentele sunt următoarele:

1. Casa parochială cu grădină.

2. 13 jugere și 365 stânjeni pămînt arător și fénăț.

3. Dela 140 case câte una ferdelă veche de 16 cupe cucuruz cu tulen, din care 30 ferdele sunt ale cantorului.

4. Una diuă de lucru san 40 cr. v. a bani dela toată familia.

5. Venitele stolari îndatinate.

Toate acestea aduc un venit anual de 400 fl. v. a.

Doritorii de a ocupa aceasta stațiune preotească să-si aștearnă petițiunile sale instruite în sensul legilor din vigoare la oficiul protopresbiteral al Orăștiei.

Orăștie, 6 Octobre, 1887.

În contelegerere cu comitetul parochial local.

Nicolau Popovici.

protopresbiter.

Sz. 8224/887. tkvi. [1743] 1—1

Póthir detmény.

A nagyszebeni kir. törvényszék mint tkyi hatóság közhírre teszi, miszerint a nagyszebeni általános tak. pénztár végrehajtatónak illetéknak Hordobetiu Josif végre hajtást szennvedett elleni 33 fl. s jár. iránti végre hajtási ügyében 7638 sz. a. kibocsátott árverési hirdetményben az illetéknak 193 sz. tkyben felvett A + 1—5. 9. 11. 12. 14. 16. 20. 22. 26. 29. 32. 34. 35. 38. 39. 41. 42. 45. 46. 49. 52. rend számu fekvők és az illetéknak 193 sz. tkyben felvett A + 2—48 rend számu fekvőből Hordobetiu Joseket illető fele része a hivatalt árverési hirdetmény szerint megállapított kikiáltási árban. Illetéknak az előjáróság helyiségeben 1887 évi Decembrie 15-én 7638/87 napjának délelőtti 10 orájára kitüztít az árverés az 1881 LX. t. cz. 167 §-a alapján "Albina" takarék és hitelintézet végre hajtató érdekében is 259 frt. töke követelése s járulékkal kiegészítve végett megtartani fog.

A n-szebeni kir. törvényszék mint te-

lekönnyi hatóság egyes bírójától.

Nagyszeben 1887 Septembrie 16-án.

Jóván s. k.

kir. törvényszéki bíró.

Nr. 101.

[1735] 1—3

Edict.

Lina n. Ioan Frățilă gr. or. din Bungard, soția legitimă a lui Dumitru Modran, asemenea gr. or. din Bungard, carea de 5 ani a părăsit pe bărbatul ei fără a i se sci ubicațiunea, prin aceasta se citează, ca în termen de 6 luni dela prima publicare a acestui edict să se prezenteze înaintea subsemnatului, căci la din contră cererea de divorțu a bărbatului se va decide pe baza pribegiei ei. Scaunul protopresbiteral gr. or. al Sibiului ca for matrimonial de prima instanță.

Sibiu, 21 August, 1887.

Simeon Popescu,
protopresbiter.

Picăturile lui St. Iacob.

Se întrebuintează ca mijloc spre deplină și sigură lecuire contra tuturor suferințelor de stomach și de nervi, chiar și contra boalelor cronice, catar de stomach, colică, junghuri, mistuire ne-regulată, tresătare, batere de inimă, durere de cap etc. **Picăturile lui Iacob**, destilate conform receptului **peregrinilor monăstirei Actra** din **22 de plante de cură radi-cală din orient**, unde și-a fi-e care se întrebuintează cu cel mai mare succes spre cură, stipulă prin compunere la întrebuintarea picăturilor rezultat sigur.

Pretul: **60 cr.**, o sticlă mare **1 fl. 20 cr. v. a.**, pe lângă trimitere ori asignație. **În toate farmaciile se afă;**

Depozit principal: **M. Schultz, Hanover**, Eschenstrasse 6. [1452] 21—26

Ori ce dureri de dinți dispar cu totul,

prin folosirea celei mai vestite în lume și **falsificate**

apă anatherină Dr. POPP,

medic dentist ces. reg. de curte.

Ori căreia alte apă de dinți e a se preferi ca preservativ contra tuturor boalelor de dinți și de gîră.

Apă probată pentru galgarisare la boalele cronice de gât și indispensabilă la întrebuitarea apelor minerale. — **O sticlă mare fl. 1.40, una de mijloc fl. 1 si una mică cu 50 cr.**

Efectul se garantează pe lângă observarea acurată a îndrumării de întrebuitare. În legătură cu **apa de gură și a pravului de dinți sau pastei de dinți a drului Popp**, se conservă totdeauna

dinții sănătoși și frumoși,

ceea ce e de cea mai mare importanță pentru conservarea unui stomach sănătos.

Plumbul de dinți al Dr-lui Popp

este cel mai bun mijloc de a plumbui singur dinții găunoși, prin ceea ce de cele mai multe ori se înlătură **mirosul cel greu**.

Săpunul de erburi al Dr-lui Popp

folosit cu cel mai bun succes contra tuturor zgăribunțelor de pe piele și se potrivesc

foarte excelent pentru scalde.

Prețul

{ Pastă de dinți aromatică în dăraburi 35 cr.
Pastă de dinți anatherină 1 fl. 22 cr.
Pravuri de dinți vegetabile à 63 cr.
Pastă de dinți à fl. 1.—
Săpunul de erburi à 30 cr.

Se atrage cu deosebire atențunea dă preventiv contra procurării de apă de gură anatherină falsificată, din cauza că aceea în cele mai multe cazuri conform analizei conține amestecuri pagubitoare sănătății.

Comande prin epistole se efectuează pe lângă rambursă postală.

Deposit principal în Viena, I. Bognergasse Nr. 2, precum și în toate farmaciile drogueriile și parfumăriile din Transilvania și România. [1595] 11—16

Medicament

pentru

boala de fungie,

tuberculosă (oftică), astmă (respirație), catar cronic de plumâni etc. prin

Ecschaliuine de gas (cu ajutorul injecției rectale).

Necredutul, idealul admirabil și nerealisabil al medicilor, se poate efectua și de tot prin mijlocul acestei metode de cură! Despre efectul medical și admirabil mărturisesc următoarele espuneri alăturate, în scurt, dar mai ales atestatele profesorilor de renume european, și cari se legitimează prin prescripție medicele prezente din și afară din țară:

"Adeseori chiar după trei întrebuitări a ecschaliuinei de gas cu ajutorul injecției rectale pere: *tusea, frigurile, scuiparea (flegma) și miroslul greu de sudoare*. Greutatea corpului se sporesce pe septembănu cu $\frac{1}{2}$ —1 kigram. Patientul se vindecă și și poate ea începe activitatea obositore a vietii.

"La astmă, după o $\frac{1}{2}$ de oară dela întrebuitarea ecschaliuinei de gas, i-se dă un indemn pentru respirație. La întrebuitarea mai departe a curei nu se mai repetă atacurile." Chiar și coardele vocale distruse și plumâna pe jumătate distruse încă se vindecă. Dintre 30 de pacienți în ultimul stadiu al tuberculozei s-au măntuit toti de tot prin mijlocirea injecției de gas.

Precum în cele mai mari spitale din lume, astfel și **în spitalul imperial reg. comun din Viena** aflată aparatul ecschaliuinei de gas cea mai mare întrebuitare. — Atestatele celor vindecați o dovedesc.

Aparatul ces. reg. a. p. al ecschaliuinei de gas (injecției rectale) este complet, cu adausul la producerea gasului, dimpreună cu instrucțiunea întrebuitării pentru medici; și pentru întrebuitarea însăși a bolnavilor prin

Dr. Carl Altmann, WIEN, VII. Mariahilferstrasse Nr. 80, se poate primi pentru **8 fl. și 30 cr.** pentru pachetare, cu bani gaia sau cu rambursa postală.

Cura în sine nici nu molestează și nici nu strică.

[1588] 37—50

Avis sensational.**Cele mai bune toale de cai**

de 190 cm. lungi 130 cm. late în cea mai bună și solidă calitate cu dungi negre și cu ciucuri deschiși, dese și calde, trei kilo grea bucata, numai à

fl. 1.50

Elegante și de o coloare galbină sulforică învelitori de fiakeri

cu 6 dungi vinete sau negre, circa 2 cm., lungi și $1\frac{1}{2}$ lată în cea mai esențială calitate, bucata à fl. 2.50. Aceste învelitori admirabil de frumoase și de o finăță exemplară pot servi și ca învelitori pe paturi și ca covoare.

Covoare gălbui, negre în cel mai frumos dessin și în cele mai frumoase

colori, **10 m. lungi** numai fl. 3.50.

mai frumoasă execuție, podoaba ori cărei odă, numai fl. 4.70 bucata.

Garnituri complete de rips în colorile cele mai pompoase, constând din două ciarcișuri și o pânzătură, jur împregnut cu fir de mătăsă foarte frumoase, numai fl. 4.70.

Espedite foarte promptă în toate locurile monarchiei austro-ungare cu rambursă (Post-Nachnahme) sau trimitera de pret. Adresa:

"Wiener Kaufhaus",

A. Gans, Wien, III., Kolonitzgasse Nr. 6. T.